

DOI 10.4467/12332135KRA.21.011.14690

Działalność popularyzacyjna w Archiwum Narodowym w Krakowie Oddział w Bochni w 2021 r.

W ciągu 70-letniej nieprzerwanej działalności na terenie Bochni – Oddział zaznaczył swoją obecność, uczestnicząc w przygotowywaniu organizowanych na terenie powiatu wystaw historycznych czy sesji naukowych. Pomimo ograniczeń spowodowanych pandemią koronawirusa SARS-CoV-2 pracownicy Oddziału nie zaprzestali działalności również w 2021 r., biorąc udział w wydarzeniach organizowanych przez Urząd Miasta i Gminy Niepołomice oraz Starostwo Powiatowe w Bochni. Kontynuowano także serię *Miscellanea Archiwalne* w miesięczniku „Kronika Bocheńska”.

4 września br. w sali konferencyjnej Zamku Królewskiego w Niepołomicach miała miejsce uroczysta sesja Rady Miejskiej upamiętniająca Andrzeja Wimmera, pierwszego burmistrza Niepołomic w wolnej Polsce. A. Wimmer pełnił tę funkcję w latach 1921–1930. W 1925 r. zrezygnował wprawdzie z tego stanowiska, ale objął je ponownie w 1927 r. Dzięki jego inicjatywie uruchomiono połączenie kolejowe Kraków–Niepołomice, zwane „Niepołomką” – w dokumencie z 13 lipca 1921 r., przechowywanym w zbiorach bocheńskiego archiwum, A. Wimmer zwraca się z podziękowaniem do dr. Władysława Kiernika, posła ziemi bocheńskiej za pomoc i poparcie starań gminy w sprawie wprowadzenia na kolei ruchu osobowego między Krakowem a Niepołomicami. Przyczynił się również do założenia Miejskiej Szkoły Handlowej oraz do uruchomienia kursów po Wiśle promem pasażerskim.

W programie uroczystości uwzględniono podjęcie uchwały w sprawie nadania imienia burmistrza A. Wimmera Parkowi Miejskiemu w Niepołomicach, a także innej, upamiętniającej 30. rocznicę odrodzenia samorządu terytorialnego w Polsce. Podczas sesji uroczystość wręczono medale „Dziękujemy za Wolność” nadane przez Stowarzyszenie Sieć Solidarności pracownikom samorządowym. Po odsłonięciu tablicy pamiątkowej w budynku Magistratu zaproszeni goście udali się do Biblioteki Publicznej w Niepołomicach, gdzie odbyło się otwarcie wystawy „Andrzej Wimmer, pierwszy burmistrz Niepołomic w Wolnej Polsce”, zorganizowanej we współpracy z Archiwum Narodowym w Krakowie Oddział w Bochni. Przy realizacji wystawy wykorzystano skany materiałów archiwalnych z zespołu 30/8 Akta miasta Niepołomic dotyczących przede wszystkim okresu, kiedy Andrzej Wimmer pełnił funkcje publiczne jako radny, a następnie burmistrz. Przebieg nauki w szkole można było prześledzić na podstawie zaprezentowanych na wystawie skanów dokumentów z zespołu 30/341 Szkoła Ludowa 4-klasowa mieszana w Niepołomicach.

12 września br. pracownicy Oddziału w Bochni wzięli po raz kolejny udział w projekcie „Weekend z Zabytkami Powiatu bocheńskiego” przeprowadzanym corocznie w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa. Tym razem wydarzenie w bocheńskim archiwum zorgani-

zowano pod hasłem: „Obce rzeczy wiedzieć dobrze jest – swoje, obowiązek – Zygmunt Gloger, czyli historie rodzinne w źródle zapisane”.

W czytelni Oddziału zaprezentowano dokumenty stanowiące wyjątkowe świadectwo historii poszczególnych ludzi, rodzin i lokalnych społeczności. Zaproponowano zwiedzającym zapoznanie się z materiałami pochodzącymi wyłącznie ze zbiorów bocheńskiego Archiwum. Dokonując wyboru materiałów, pracownicy pragnęli zwrócić uwagę na ich różnorodność. Obok najstarszych ksiąg miejskich, dokumentów pergaminowych i papierowych prezentowano projekty, plany, widokówki, zdjęcia, afisze i tłoki pieczętno oraz plansze ekspozycyjne wystaw zorganizowanych przez Oddział w poprzednich latach: „Być kobietą... Portrety kobiet ziemi bocheńskiej w wirze życia i dziejów” z 2011 r. i „Historia C.K. Gimnazjum Bochniense” z 2017 r.

Materiały te pozwoliły na zapoznanie się ze źródłami do badań genealogicznych oraz sposobem wyszukiwania w nich informacji. Pracownicy Oddziału doradzali, jak najprościej zabezpieczać swoje archiwa rodzinne, aby jak najdłużej służyły kolejnym pokoleniom. Zaproszono również do wysłuchania, na świeżym powietrzu, opowieści o historii willi „Pod Kozłem” projektu Teodora Talowskiego (obecnej siedziby Oddziału) oraz losach jej rodziny. Historie przybliżyły zwiedzającym pracownice Oddziału: Agnieszka Gicala i Dorota Szymczyk. Najmłodszy mogli wcielić się w rolę „małego archiwisty” polegającą na odkrywaniu magazynów archiwalnych, wyszukiwaniu informacji w dokumentach na temat przodków czy odzwzorowywaniu filigranów zachowanych w księgach staropolskich.

We wrześniu ubiegłego roku, w związku z 70. urodzinami bocheńskiego Oddziału, w miesięczniku „Kronika Bocheńska” zapoczątkowano cykl *Miscellanea Archiwalne*, w którym prezentowane są wyjątkowe zasoby Oddziału. Są one bardzo zróżnicowane, zawierają materiały aktowe, afisze, druki ulotne, dokumentację fotograficzną, techniczną i kartograficzną, warte przybliżenia czytelnikom. Na łamach czasopisma opowiadamy też historie związane z przekazaniem materiałów ze zbiorów prywatnych do zasobu Archiwum. W 2020 r. ukazały się artykuły: o historii budynku (obecnej siedziby Archiwum) oraz losach rodziny Sillberingów *O lwie, który strzeże archiwaliów*¹; o zasobie staropolskim *Najstarsze księgi*²; o genealogii *Genos – ród, logos – wiedza*³; o archiwach rodzinnych *Pamiętka dla przyszłych pokoleń*⁴. W 2021 r. przygotowane zostały artykuły: o losach dokumentacji fotograficznej rodziny Karpff *Historia pudelka ze zdjęciami*⁵; o wystawie „Kazimierz – sławny i z czynów Wielki”, przygotowanej w 2010 r. przez Archiwum Narodowe w Krakowie i materiałach archiwalnych z zasobu Oddziału upamiętniających osobę króla Kazimierza

¹ Agnieszka Gicala, *O lwie, który strzeże archiwaliów*, „Kronika Bocheńska” 2020, nr 9 (338), R. 28, s. 49–51.

² Eadem, *Najstarsze księgi*, „Kronika Bocheńska” 2020, nr 10 (339), R. 28, s. 22–24.

³ Eadem, *Genos – ród, logos – wiedza*, „Kronika Bocheńska” 2020, nr 11 (340), R. 28, s. 34–36.

⁴ Eadem, *Pamiętka dla przyszłych pokoleń*, „Kronika Bocheńska” 2020, nr 12 (341), R. 28, s. 37–40.

⁵ Eadem, *Pudelko ze zdjęciami*, „Kronika Bocheńska” 2021, nr 1–2 (342–346), R. 29, s. 32–34.

Wielkiego pod tym samym tytułem *Kazimierz – sławny i z czynów Wielki*⁶; o działalności Oddziału w Bochni *Po co komu archiwum?*⁷; o świętach majowych *Majowe świętowanie*⁸; o Międzynarodowym Dniu Dziecka *Wielkie święto małego człowieka*⁹; o sposobie spędzania wolnego czasu *Wyjechali na wakacje wszyscy nasi podopieczni*¹⁰; o aktach szkolnych z zasobu Oddziału *To już jest koniec, nie ma już nic, znowu do szkoły musimy iść*¹¹; o Dniu Nauczyciela *Święto przy tablicy*¹².

Agnieszka Gicala
Archiwum Narodowe w Krakowie

⁶ Eadem, *Kazimierz – sławny i z czynów Wielki*, „Kronika Bocheńska” 2021, nr 3 (343), R. 29, s. 20–25.

⁷ Eadem, *Po co komu archiwum?*, „Kronika Bocheńska” 2021, nr 4 (344), R. 29, s. 35–39.

⁸ Eadem, *Majowe świętowanie*, „Kronika Bocheńska” 2021, nr 5 (345), R. 29, s. 28–32.

⁹ Eadem, *Wielkie święto małego człowieka*, „Kronika Bocheńska” 2021, nr 6 (346), R. 29, s. 28–29.

¹⁰ Eadem, *Wyjechali na wakacje wszyscy nasi podopieczni*, „Kronika Bocheńska” 2021, nr 7–8 (347–348), R. 29, s. 33–36.

¹¹ Eadem, *To już jest koniec, nie ma już nic znowu do szkoły musimy iść*, „Kronika Bocheńska” 2021, nr 9 (349), R. 29, s. 36–40.

¹² Eadem, *Święto przy tablicy*, „Kronika Bocheńska” 2021, nr 10 (350), R. 29, s. 31–34.